

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' כי תבוא י"ח אלול תשפ"ה

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס' 768

פנינים יקרים מפרה"ש ועניני דיומא

ולקחת מראשית כל פרי האדמה (כו, ב) פרש"י מראשית ולא כל ראשית שאין כל הפירות חייבין בבכורים אלא שבעת המינים בלבד, הנראה לרמז זה בפסוק, דתיבות מראשית עולים בגימטריה אלף ואחד, וכן התיבות אלא שבעת המינים בלבד עם הכולל ארבע תיבות עולים בגימטריה אלף ואחד. (זר הצבי)

כי תבא וכו' (כו, א) ענין הבכורים בא להדגים את כניעתו המוחלטת לאלקים והכרה בטובתו, ושם הבעת יסוד מוצק זה באמונה נבחרה ראשית פרי האדמה שכן כל ראשית חביבה היא על האדם, והקב"ה ציווה להביא ראשית מתנה לאלקים כתודה בעד חסדו הוא חייב בהזדמנות שמחות להזכיר ולזכור ימי ענותו כדי להעריך את חסדי ה'.

ובאת אל הכהן (כו, ג) רש"י מפרש אין לך אלא כהן שבימך כמו שהוא, לכאורה למה משמיעה לנו התורה "כהן שבימך דוקא בבכורים, נראה כי בבכורים משרתם היכנעות בפני אלקים, הכהן המקבל מייצג את האלקות.

הגדתי היום (כו, ג) פירוש המילה הגדתי פירסמתי, במעשה הבכורים כי אני מודה על מתנת הארץ, הרי ההגדה הוכחה. (ספורנו)

ביום אשר תעברו את הירדן וכו' והקימות לך אבנים גדולות (כו, ב) השאלה למה נצטוו להקים את המזבח והאבנים במרחק כ"ב גדול, ג' אפשרויות א. להודיע לכל באי עולם שהם באים לארץ המובטחת ולא ככובשים זרים, ב. כשבא אברהם על פי ה' בארץ כנען היתה ראשית דרכו ממקום שכם עד אלון מורה, בזה הדרך הלכו בני ישראל כשחוזרים לארץ המובטחת, ג. להבליט שהבטחת ארץ הקודש תלויה במעשים הטובים לשם כך חזרו על מקומם הראשון ובהבלטה התואמת.

וענית ואמרת לפני ה' אלקיך ארמי אבד אבי וכו' (כו, ה) אמרו בגמ' (סוטה לב) רשב"י אומר, אומר אדם שבחו בקול נמוך וגנותו בקול רם, שבחו של מקום בקול נמוך קול רם מבכורים כאמור ואמרת לפני ה' אלקיך שיש בידויי שבח עצמו, ובירושלמי אמרו עד השקיפה שהיו אומרים בקול רם ע"כ... כל הענין של אמירת שבח נלמד מההגדה ארמי אובר אבי מתחיל בגנאי והשקיפה מסיים בשבח ובזה דייק הרמב"ם מתחיל בגנות ומסיים בשבח.

וכתבת על האבנים את כל דברי התורה באר היטב (כו, ה) פרש"י באר היטב - בשבעים לשון, התורה נחקקה בשבעים לשון על י"ב האבנים, נחלקו המפרשים אודות כתיבת התורה רבינו סעדיה גאון אומר כי לא נכתבו אלא תרי"ג המצוות, אמנם הרמב"ן אומר כי כתבו את כל התורה מכראשית עד לעיני כל ישראל, אפשר שהטעם להתעסקות הנרחבת בכתיבת התורה בשבעים לשון למען ידעו כל העולם כי לשם קיום התורה באנו אל הארץ, ומכאן הוכחה שרק עם ישראל קבלו את התורה בפועל. (הגות בפרשיות התורה)

אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם (כט, ט) כתב רש"י מלמד שכינסם משה לפני הקב"ה ביום מותו, להכניסם בברית, יש לומר בדרך רמז דתיבת "כלכם" ר"ת של כנסם כולם לפני מותו. (זר הצבי)

אתם נצבים וכו' (כט, ט) הנביא מיכה אמר: אני ה' לא שניתי ואתם בני ישראל לא כיליתם חלק ה' עמו, לא תתכן השתנות בכנסת ישראל פנימיות הנקודה בכנסת ישראל לא תשתנה לעד, כדי שיהיה קשר לנקודה הפנימית של הכלל מצד נקודה זו בני ישראל עומדים כמלאכי השרת שנקראים עומדים מפני שאין בהם השתנות, וזהו שנאמר כאן אתם נצבים.

(שפת אמת)

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד...

י"ב חשון תשל"ח

ישועות מן המקום שלא שייך שם להיות קטרוגים, ואפשר לרפאות החולה המסוכן ביותר. כי הוא בבחינת תינוק שנולד מחדש, כי נפתחו לפניו שערי הרחמים.

לכן אני מבקש ממכם שתתאזרו בסבלנות, ולא להרפות מלבקש רחמים מבעל הרחמים, עד אשר ירחם ה' וירא בעני עמו ויוציאנו מצרה לרווחה ומאפילה לאור גדול.

אחیکם הזקוק לרפואה ולישועת ה' תפוס ברעיוני ובמחשבתי להשתתף יחד עם תפילותיכם שהשיי"ת ישלח לו מהרה רפואה שלימה מן השמים, רפואת הנפש ורפואת הגוף, אמן כן יהי רצון.

ועל האיש הנלבב להתעלות מעל ומעבר ליסוריו, ולא לאבד התקווה חלילה כי הנה ישועת ה' קרובה לבוא. ועצם הדבר הזה, שהיא גבורת הגיבור לכבוש יסוריו, הוא יכול להמשיך

לכבוד הבחור היקר...

י"ב אלול תשל"ט

לקבל עולה באהבה, כאדם המקבל את פני מגינו ומצילו. עד שעל ידה יכיר את נותן התורה להתקשר עמו, ולא יהיה ניתוק בין כלי השכל ומקום מסתרי הנפש, אשר שם היצר עומד על שני מפתחי הלב להסיתו ולהדיחו מחי החיים. ואי אפשר להגיע לכך, אלא כשיתבהר לו היטב היטב ויתחיל לחיות כך - שכל התורה כולה לא ניתנה אלא לתקן את המידות ולשעבדם לקדושה, עד שכל אהבותיו של אדם יתהפכו להיות לאהבה אחת - לאהבה את הבורא יתברך, וכל פחדיו ויראותיו יביאוהו ליראה אחת - ליראה את ה', וגם כל שאר מידותיו יהיו משכנות להשראת הנפש. ובכך יהיה סמוך על שולחן המלך מלכו של עולם, וכלום חסר דבר אצל המלך?

ואין זו עבודה קלה, כי היא נמשכת על כל אורך החיים. אבל אי אתה רשאי להיפטר ממנה, וכל יום צריכים להתחיל מחדש בהתגברות נוראה. וכך אמר לנו רבי יהודה בן תימא: "הוי עז כנמר, קל כנשר, רץ כצבי, וגיבור כארי" (אבות ה, כ).

קיבלתי קראתי דברי מכתבך בתשומת לב יתרה, וראיתי בין שורותיו איך שנפש רכה מישראל מתרפקת ומבקשת מפלט לה מסערת הטבע והזמן, כי תשש כוחה מאוד ממאבק האיתנים עם הבשר ודם, אשר בדורנו אנו גבר מאד חוזק הטבע המושך את האדם לרשת פרושה על כל פני החיים, ה' ירחם.

ובשכר הליכות האמונה של אבותינו, אהב אותנו הקב"ה ובחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו תורת אמת להיות תבלין חזק ומועיל כנגד יצר מעללי איש, אשר בעוסקו בה 'מגני ומצלי' אף לאחר עוסקו בה (סוטה כא.). כי קנה על ידה קנין בנפש אשר מתגדלת בשיעור קומתה הרוחנית, שבכוחה להתגבר כנגד צר ומשטין המבקש לטורדו משני העולמות.

וסגולת התורה הזאת המגדלת ומרחבת נפשו של אדם עד שהיא סוככת עליו מפני שונאו בנפש, היא דווקא התורה הזאת שלומדים אותה באופן הנאות לה, ובהרכנת הנפש לקראתה

אגרות קודש ממורנו ורבנו זיע"א

אויב ואורב על ידי שישכח ח"ו את צור לבבו ושורש חיייו.

ובאהבתו אותנו נתן לנו וחנן אותנו את הדעת לעסוק בתורה כדי לרשת שני עולמות. כי "רבות מחשבות בלב איש" (משלי יט, כא) - מעורבות בטוב ורע, והמבוכה כי רבתה מציקה לאדם. אבל "עצת ה' היא תקום" (שם), כשיבקש את עצת ה' המסתתרת בכל דבר ובכל זמן ובכל מקום, כי 'לית אתר פנוי מניה' - היא תקומה לו. כי עצת ה' אחת היא, יחידה כיחידו של עולם. ידבק בה, ועל ידי כך יתנער מכל הפסולת ומכל הסיגים הסובבים אותו, ויקבל את שלוות הנפש. ויזכה שתתקבל תפילתו, כי יעשה אותה תחנונים לפני המקום לזכות ללמוד וללמד לשמור ולעשות. כי יגיע להבחינה של "מבשרי אחזה אלוה" (איוב יט, כו). כלומר, אחרי שיגיע להכרה זאת כי הוא מעצמו אינו מסוגל ללמוד, כי במצב של עוצם וחוזק הטבע איך הוא יכול להתגבר, אלא שכאן מתגלית לפניו גודל רחמנותו של הבורא עליו שיוכל להיות זוכה ומזכה ליהנות מזויה של תורה.

ועתה בני, כדי שתוכל להיכנס לדרך האמונה הפשוטה, קודם כל ערוך נא בדק נפשך, הכר נא לדעת מה הם מידותיך הטבועות בך, למוד אותן, ובקש רחמים שהקב"ה ישלח לך הסיבות לשמרך שתוכל לעמוד בניסיונות המתרגשות עליך תדיר. ואז הקב"ה יאזין לתפילת עני, ויעמוד לימינך לעודדך לחזקך ולאמצך.

אני מאחל לך ברכה והצלחה בלימודיך ובכל מעשי ידיך, ותזכה לצאת מאפילה לאורה. ואני מברך אותך בכתיבה וחתימה טובה, ונזכה לשמוע ממך תמיד בשורות טובות, אמן כן יהי רצון.

ואין דרך אחרת. ואל תאמר בלבבך מתוך פיתוי היצר שדברים הללו שאני כותב אליך הם רק בשביל אנשים גדולים בעלי מדרגות, אבל בשבילי צעיר פשוט בישראל איני בעל יכולת ובעל כוח לעבודה כזו. דע לך כי שקר העיד בך היצר, ומשטה הוא בך, משום שאינו רוצה לשחרר אותך משביו אשר צד אותך נפש יקרה מישראל. ועל ידי כך מתארכת הגלות של ישראל עד אין קץ.

ויסוד המידות הרעות אשר על ידו יש לו ליצר שליטה על כל האדם, הוא מידת הגאווה. כי הוא מדמיין לו לאדם בדמיונות של גדלות, ואחר כך כשהאדם נכשל ונופל ממדרגתו - כי כך הוא טבע אנוש שהוא בבחינת נופל כי ה' הוא ה'סומך נופלים' - הרי הוא נופל למידת הייאוש והעצבות. כי אחרי היותו בעל-גאווה גדול אין הוא מסוגל לעמוד בנפילתו, וממהר להתייאש, וכל העולם חרב בעדו. ועל ידי כך נטרד ח"ו מן העולם, ומאור הנפש לוקה וחסר. וזהו גלות השכינה. כי אין מי שיעשה לה חפצה להקימה מעפרה.

ובאמת מבקשת התורה ללמד לאדם העוסק בה את מציאות האמונה הפשוטה, שבא לעולם רק להיות כלי-שרת לפני הקב"ה, בבחינת כלי ריק וצינור חלול אשר נשפך בו מים של תורה, ואין לו בה שום חלק. כי מה שייד לצינור או כלי לחשוב שהוא בעל המים, הרי אם לא יתנו בו מים מהיכן יהיה לו מים? כך הוא האדם, הוא בבחינת צינור גרידא, שהקב"ה ברוב חסדו וטובתו נותן לו היכולת לעסוק בתורת ה' תמימה כדי ללמוד דעת, עד שיכיר כי "תכלית הידיעה שנדע שלא נִדְעָה". אלא זאת בלבד היא הבחירה - לירא ולפחד תמיד פן יקום עליו

המשך פציצים יקרים

אתם נצבים היום כלכם וכו' (כט, ט) את אשר ישנו פה עומד עמנו היום לפני ה' אלקינו ואת אשר איננו פה עמנו היום, משל למה הדבר דומה לאדם שנמל הלואה מחויב בפרעונו וכשמת חובת הפרעון עובר ליורשים וכשם שהיורשים זוכים בירושה הם גם חייבים בפרעון, כוונת השם בברית זו שידעו כי לא בחרכם ובקשתם ירשו ארץ אלא פקדון והלואה הוא אצלם על מנת שיקיימו את התורה נמצא שהברית כלולה כך שירושת הארץ והתורה באים כאחד.

ואתה תשוב ושמעת (ט, ה) הכתב והקבלה ועוד מפרשים כי תשוב אין פירושו תשובה אלא תנוח ותמצא מנוח כמו בשובה ונחת הילכון, וכן מפרש הכתוב וש ה' את שבותך שהקב"ה ימצא נחת ומרגוע בתשובתך אם כי היא באה רק מיראת העונש הקב"ה יקבל את תשובתך, ומאז ינוהלו חייך על מי מנוחות, לכן הקדימה התורה לפני התשובה כמש"כ והיה כי יבואו עליך וכו' הברכה והקללה, מדגיש אור החיים הקדוש שאין הבדל בסיבת התורה והתשובה בין אם תבא מאהבה וסימנך הברכה ובין אם תבא מיראה וסימנך הקללה שאז תתעמק ותתבונן באירועים וכו' אז יבוא יום קבוץ גלויות והחזרת השלוח לקדמותה ללא שתופר שלותך לעולם, אכ"ר. (מפרשים)

מחטב עציך עד שואב מימך (כט, י) הנה כבר הקשו למה נאמר מחטב עציך עד שואב מימך שהם בחד דרגא הלא במקום דכתיב מ... ועד... בא ללמד על הקצוות והכא הרי הם בחד דרגא, ואפ"ל שמרמז על תוה"ק ולומדיה שכולם עוסקים בתורה מהקטנים ועד הגדולים שהם פשוטי העם ועד תלמידי חכמים מובהקים העוסקים בתורה בכל עת, אשרינו! (זר הצבי)

ואמר הדור האחרון וכו' (כט, כא) וצ"ב בהמשך נאמר ואמר על אשר עזבו ולא נאמר מי הם שיאמרו, ונראה שהדור האחרון מכוון לדורו של משיח והנכרים תמהים מה חרי האף הגדול הזה, אך הגוים השוכנים בסביבה הקרובה יודעים ומכירים את גודל החטא וגם הם יבינו הסיבה לעונש הגדול על אשר עזבו את ברית ה' אלקי אבותם, ומה שכתוב בלשון רבים היינו דורו של משיח יפתחו לו שערי בינה לראות את סיבת הגלות המר והנמהר דבר זה יתחדש רק עכשיו בדור האחרון בעוד שבדורות הקודמים סיבת העונש היתה מוסתרת ורק הנכרי מראה באצבע על אשר עזבו את ברית ה' וכו'. (חסדי ה')

ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל (לא, יט) מזה למדו שמצות כתיבת ספר תורה על כל איש ואיש, כל אחד יתן כפי מסת ידו וכפי נדבת לבו ולקרות בו בצבור וכו' הספר הזה לא יהא דינו כשותפות שיהיה ניתן למכור להוריש וכו' אלא הם"ת יומסר לצבור לקרות בו ואין לשום יחיד חלק רק יד הכל שוין כעני כעשיר...

הרוצה לשוב יתיאש עצמו מהעולם הזה ויחשוב בלבו כי בכל שעה יבא המלך לקחת חשבון מעוונותיו והוא על דרך מה שאמרו (שבת קנב) שוב יום אחד לפני מיתתך ישוב היום שמא ימות מחר וכן נדרש נטיתי לבי לעשות חוקיך לעולם עקב (תהלים קיט) פירושו עקב מלשון סוף המעשה ואמר דוד המלך נטיתי לבי לעבודת הבורא שחשבתי בכל פעם שהוא הסוף, מכאן בא כח התשובה והתקרבות הבורא. (צדקת אברהם)

סרנו ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לנו (ודוי) וצ"ב למה נאמר כי אין טוב לנו כמה שסרנו ממצותיך הרי כבר נזכר מקודם שסרנו, אך יתפרש שאנו מתודים על שני מיני חטאים האחד מה שבינינו למקום וגם על עבירות שבין אדם לחבירו, וזהו סרנו וכו' שמרינו את פיו, וגם אין שוה הדבר לחברת וישוב המדינה כי מחמת העבירות שבין אדם לחבירו יהרס הקיום האנושי ויופסד ישוב העולם והוא ממצות השכליות כי אמת עשית וכו'.

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

פקס: 02 - 5325477 02 - 5829688

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

